

קובץ
דברי תורה
ושיחות קודש

גליון צ"ח

פרשת דברים

תשפ"ג

ואלה יעמדו על הברכה בעבור שנדבו הוצאות הגליון

לע"נ הרה"ק הרבי מלובלין זי"ע גלב"ע ט' באב תקע"ה
לע"נ מורה מורינו ר' יצחק ב"ר אברהם חיים הלוי (ושם אמו יוטא) זצללה"ה זי"ע ועכ"א (הנודע אצל חסידי אמשינאוו ר' יצחק קראקעווער)
הר"ר מרדכי האכמאן שליט"א בארא פארק לרגל שמחת הולדת הבת בשעתומ"צ

ניתן לקבל הגליון

בארה"ב

בארא פארק

ביהמ"ד אמשינאוו 4408-15th Ave.

וויליאמסבורג

ביהמ"ד אמשינאוו 144 Rodney st.

מאנסי

ביהמ"ד ווארקע 10 Maple ter.

לעייקוואד

אצל הרה"ח ר' ישראל נתן בוים שליט"א

בארה"ק

ירושלים

אצל הרה"ח ר' זלמן לעווין שליט"א

בני ברק

אצל הרה"ח ר' שלמה לייב לאנדא שליט"א

ביתר

אצל הרה"ח ר' אברהם לאנדא שליט"א

חיפה

אצל הרה"ח ר' ישראל ברודבקר שליט"א

יו"ל ע"י מכון דברי תורה – אמשינאוו

כל הזכויות שמורות ©

לתרומות, הנצחות, ולקבלת הגליון

amshinov40@gmail.com

קידושא רבא

פרשת דברים תש"פ לפ"ק

ב'שם משמואל' מביא דבר חידוש, שחכמי ישראל היה נקל להם ביותר למצוא את הנרמז במשנה תורה ולהבין מהם פרטי המצוות שנתפרשו בתורה שבעל פה. (צ"ב מה הכוונה בזה, וראה ברכות כ"א ע"ב דבמשנה תורה לכו"ע דורשין סמוכין, וי"ל).

ובספה"ק מאור ושמש (ד"ה או יאמר אלה הדברים) הקשה שהרי ספר משנה תורה, שמו מוכיח עליו, שענינה היא חזרה על עיקרי התורה, והנה מריש פרשת דברים עד עשרת הדיברות בפרשת ואתחנן, לא מצינו שום חזרה, אלא כל כולה תוכחות ומוסרים, ומתרץ על פי מה שכתבו בספרים הקדושים, שמעיקרי העבודה

ספר דברים הנקרא 'משנה תורה' הוא שונה משאר ד' הספרים, שזה הספר משה רבינו אמרו, ויש בזה כמה הגדרות בקדמונים, והאבני נזר ביאר שזה 'ממוצע' בין תורה שבכתב לתורה שבע"פ.

וספר זה מלא בדברי מוסר שאמר משה רבינו לבני ישראל, והרה"ק היהודי הקדוש מפרשיסחא הגיד ש'המובחר שבספרי מוסר הוא ספר משנה תורה' והי' מזהיר לתלמידיו ללמוד תמיד משנה תורה לעורר לבכם. שמכיון שנאמרו ע"י משה, קרובים הם יותר לאדם, על כן דברי מוסר שבמשנה תורה חודרים יותר לתוך עומק לב ישראל ומעוררים ביותר.

הוא להרהר בתשובה קודם לימוד התורה (וכן לפני מעשה המצות). ומביא **שהרה"ק הרבי מלובלין זי"ע** אמר, שמי שאינו עושה תשובה קודם לימוד התורה, עליו נאמר ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חוקי וגו'. ועל פי זה מבאר, שאכן הספר הוא חזרה על המצוות, אך יש להקדים להם דברי תוכחות, כדי שיהרהרו תשובה קודם שישמעו את דברי התורה.

ובאמת מלבד התשובה, יש עוד דבר חשוב לפני מעשה המצוות, **שה'חרדים'** מביאו בספרו, וכותב ומונה שם התנאים לקיום המצוות בשלימות, ואחת מהם הוא שמחה של מצוה, שירגיש שכל מצוה ומצוה שמזדמן לו הוא מתנה מהקב"ה, ומביא **שהאריז"ל** גילה לאיש סודו, שכל מה שהשיג, שנפתחו לו שערי החכמה ורוח הקודש, היה בשכר זה שהיה שמח בעשיית כל מצוה בשמחה גדולה מאד.

ואכן הגה"ק ר' חיים ויטאל (בהקדמה לשער המצוות) מביא על הפסוק תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב וגו', שיהיה שמח בעשותו המצוה כאילו נותנים לו בפועל ממש אלף אלפים דינרי זהב, אם יעשה אותה המצוה. ומציין לדברי **הגמ' (ברכות ט, ב)** על רב ברונא, דחד יומא סמך גאולה לתפלה ולא פסק חוכא מפומיה כל ההוא יומא, ע"כ. שבפשטות נראה כדבר קטן, אבל אדרבא זהו הראי' שהוא החשיב כל דבר ברוחניות, אף מה שנראה בעינינו כדבר קטן, כיון שהשיג רום מעלתו.

ומביא **בס' המצוות** לשון נורא, 'ואם יתמיד בזה אין ספק שישרה עליו רה"ק' עכ"ל. שהכוונה שעשיית מצוות באופן זה גורם שהקדושה נקלטת בקרבנו באופן נעלה יותר.

וכך נהגו העולם לבאר דברי גמ' (שבת קיח, ב) שאבוי אמר תיתי לי דכי חזינא

מסויימים, ועל זה תירץ לו הלל עצה ראשונה, על ידי שיבוא בגלגול מספר פעמים, ועל זה הקדים הגר, שמבקש ללמוד כל התורה על רגל אחת, דהיינו שיהיה הכל בגלגול אחד ולא יצטרך להתגלגל שוב, ועל זה ענה לו שיש עוד ב' דרכים, מה דעלך סני וכו', שיתקשר עם הכלל, וכל המצות שיקיימו ישראל יחשבו כאלו קיים הוא, ב. ואידך פירושא היא זיל גמור, פירוש, שהעצה השניה היא שילמוד ויחשב לימודו כמעשה, ובזה יקיים כל התורה ע"כ. – ועיקר דברים אלו כבר מופיע מקדמונים.

אגב גררא, בקשר לדברי הגמ' הנ"ל, בשבוע זה נפטר החסיד הנודע ר' אליעזר דוד פרידמאן זצ"ל, היה לו הכל, תורה עבודה יראת שמים ומידות, ולא החזיק מעצמו כלום, וכל דבריו היו בהתלהבות וחיות גדול עד מאד, מי שראה אותו לא היו צריכים להסביר לו מה זה חסידישער יוד.

פעם שמעתי ממנו בשמחת שבע ברכות לנכדו, שהלל אמר לגר, דעלך סני לחברך לא תעביד, ולכאורה למה אמר לו בלשון שלילי, ולא אמר לו ואהבת לרעך כמוך.

אלא הביאור בזה, כי אצל גוי לא שייך שישמח באמת כשהולך לשני טוב, אלא לכל היתור דואג שהשני לא יזיק לו על כן עושה עימו הסכם, כעין

צורבא מרבנן דשלים מסכתיה עבידנא יומא טבא לרבנן, ומקשין העולם, מאי כל הרעש שעשה סעודה לרבנן, עד שבוה מדד דרגתו, ומתרצין שמעלתו אינו הסעודה גרידא, אלא שבוה החדיר בתלמידים את החשיבות של לימוד התורה, עד כדי כך כשגמרו מסכתא, עשה יום טוב לרבנן.

ומעתה ראינו שלפני עשיית המצוות יש לחזור בתשובה, וכן להתבונן במעלת יקרת ערך המצוה, ובזה ישלים נפשו כראוי. יה"ר שנזכה לקיים המצוות בשלימות, ולעבדו בלבב שלם.

(לאחר שאחד העלה שהיום היארציית של הקדושת ציון מבאבוב:

בספר קדושת ציון מביא את דברי הגמ' (שבת לא, א) שהגר ביקש מהלל הזקן, שילמדו כל התורה כולה על רגל אחת, וצ"ב הכוונה בזה. ומבאר, בהקדם השאלה הידועה, איך אפשר לקיים את כל תרי"ג המצוות, הלוא יש מצוות שאינם שייכים בזמנינו או ששייך רק לאנשים

שמחה, אינו משמח אותו. ועל פי הדברים האלו אף ביאר המשך הגמ', ואם משמחו מה שכרו וכו' זוכה לתורה, ולכאורה מה הקשר ביניהם, אלא זה שמרגיש שמחת הזולת כשמחתו שלו, אינו ענין טבעי שגוי מבין אותו, אלא א תורה'דיגע מידה, ולכן זוכה לתורה, ודפח"ח).

שמור לי ואשמור לך, דעלך סני לחברך לא תעביד, כך שהוא ירוויח מזה. אבל בן ישראל שמח בשמחת השני באמת.

והביא בזה אימרת הצדיקים, על הגמ' (ברכות ו, ב) כל הנהנה מסוערת חתן, ואינו משמחו עובר וכו' שהכוונה ואינו משמחו, שזה שיש לשני

אמרים

את כל ג' המועדות, ראש השנה ויום הכיפורים וסוכות, ושמיני עצרת כבר שייך לתשרי עצמו עכתו"ד, לפי זה כבר מצינו בחז"ל דימים אלו מצד עצמם ראויים להיות ימים גדולים מאד.

כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה. ובקדושת לוי (איכה) ביאר כאשר האדם חושב מחשבה נחשב כאילו כולו שם, כי כולו נמשך אחר המחשבה, כפי שאכן אנו רואים כשאדם חושב מאד

בספה"ק האריכו שענין כ"א יום אלו של בין המצרים הם כנגד המועדות, וראיתי בס' אלף המגן להגרנ"מ גערמאן שליט"א שמביא דברי חז"ל (ילקוט שמעוני במדבר רמז תשפב) שבכל חודש וחודש שבקיץ ביקש הקב"ה ליתן לישראל מועד, בניסן נתן להם פסח, באייר נתן להם פסח שני, בסיון נתן להם שבועות, ובתמוז היה בדעתו ליתן להם מועד גדול ועשו להם את העגל ולכן התבטל המועדות של החדשים תמוז אב ואלול, ואח"כ כשבא תשרי, פרע להם

מחשבתו וכל מהותו נמצא בקדושה, ולכן 'זוכה' הוא מלשון הזדככות שהאדם מזדכך, ורואה כבר עתה קצת משמחת ירושלים כמו שיהיה לעתיד בב"א.

על איזה דבר, אף אם מדברים אליו בקול גדול אינו שומע, ואף בלשון בני אדם שואלים אותו 'היכן אתה', כי באמת נמצא לגמרי במקום המחשבה, ועל פי הקדמה זו מסביר, כאשר האדם חושב בקדושה ומתאבל על ירושלים, אז

סעודה שלישית

פרשת דברים תש"פ לפ"ק

אפרים בשם זקינו מרנא הבעל שם טוב הק' שבת יבת 'חטא' האות אל"ף אינה ניכרת בהברה, והטעם בזה, לפי שהרשע בשעה שרוצה לעבור עבירה שוכח מהקב"ה שהוא אלופ"ו של עולם עכד"ק. וכידוע ההבדל בין תיבת גולה לגאולה, הוא אות א', שגולה הינו בלא א', וגאולה הוא עם א', ולכן צריך בפרט בימים אלו לגלות את הקב"ה בכל דבר.

וימים אלו של בין המצרים מסוגלים לזה ביותר שכל אחד ימליך את ה', כפי שמובא בספה"ק **עבודת ישראל** (פרשת מסעי) בשם הרה"ק **המגיד ממעזריטש** **צ"ל על הפסוק** (איכה א, ג) כל רודפי"ה השיגוה בין המצרים, דהיינו בימים אלו

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר בערבה מול סוף בין פארן ובין תפל ולבן וחצרת ודי זהב. וברש"י כתב שהן רומזין לדברי תוכחות, ובספה"ק ביארו בכמה אופנים, ועל פי דבריהם נראה לפרש הכתובים, 'במדבר' היינו שבכל עת שמדבר לפני ה', על כל צרכיו הגשמיים והרוחניים, צריך להיות 'בערבה' שיהא מעורב בתפילתו, ענין 'מול סוף', שיתחנן גם על סוף וקץ הגלות.

והנה בכדי שנזכה לקרב הגאולה צריכים לגאול הנפש מיצרה, ולזכור את ה' בכל עת, כמ"ש שיויתי ה' לנגדי תמיד, וכדכתב בספה"ק **דגל מחנה**

יכולים לעלות וליראות ולהשתחוות לפניך, וצריך להבין, למה אין לנו יכולים להשתחוות, בשלמא לעלות ולראות, אכן אי אפשר מפני היד וכו', אבל ההשתחוויה הרי אפשר בכל מקום, כמו שאנו אומרים בתפילת 'עלינו לשבח' ואנחנו כורעים ומשתחווים, ולמה צריך לזה בית המקדש דוקא.

ומסביר שענין השתחווואה הוא ענין של ביטול והכנעה לפניו יתברך, אבל יש ביטול חיצוני, שמכניע את הגוף ומקבל עליו לעבוד את ה' ולשמוע בקולו, אך בליבו פנימה, עדיין מרגיש את עצמו ורצונותיו, אך הביטול האמיתי, שהוא השתחווואת הנפש, שיתבטלו לגמרי כל רצונותיו, אינו שייך רק בזמן שביהמ"ק היה קיים, שאז על ידי הכח של גילוי שכינה המיוחד שהיה שם, הגיעו לידי ביטול הגמור, וזה היה עיקר

של בין המצרים, כל מי שרודף י-ה, ומבקש להמליך את הבורא, יוכל להשיג יותר דוקא בעת הזוה.

משל למה הדבר דומה, לשר גדול אשר בשעה שיושב בביתו, אין כל איש ואיש יכול לבא אל ארמונו פנימה, אך כשהשר עובר בשווקים וברחובות חוץ לפלטרין שלו, אזי כל אחד יכול להתקרב אליו, וכן הוא נמי לענין הזמן של בין המצרים, אשר בו השכינה **כצפור נודדת מקנה וגו'** (עפ"י משלי כז, ח) אזי הרשות נתונה לכל אדם, אף מי שאינו בדרגא גבוהה, להתקרב אל מלכו של עולם ע"כ.

והנה עיקר הבקשה בימים אלו היא על השראת השכינה, כמו שהיה לנו בזמן שבית המקדש היה קיים, וכמבואר בדברי **בעל התניא** (לקוטי תורה וזאת הברכה) על מה שאנו אומרים 'ואין לנו

כולם'. ואות ט' הרומז ל'טובה', ראשו כפול לתוכו, לרמז כי טוביה גניז בגוויה, והוא מוסתר לעת עתה.

ועלינו לדעת, שכל ענין הצער אצלינו, שאין אנו יכולים לזכות לגילוי שכינה, הוא רק עד כמה שיד שכלינו משיג, אבל צער השכינה הוא הרבה יותר גדול, בבחינת (פסחים קיב, א) יותר ממה שהעגל רוצה לינק פרה רוצה להניק, ולכן הקב"ה רוצה להניק את כל התקרבות שאדם ממליך את ה' בזמן הגלות. והקב"ה חושב מחשבות לבלתי ירח ממנו נדח. על כן יש לנו להחשיב עד מאד כל ענין של התקרבות לה', ובמיוחד בימים אלו.

יעזור השי"ת שנזכה לעבדו בלבב שלם, וימים אלו יתהפכו לששון ולשמחה בביאת גואל צדק אמן.

ענין העלייה לרגל בשלש רגלים, עכד"ק.

ובדרך זה נוכל לבאר דברי הרבי מלובלין זי"ע (שער יששכר מאמר בין המצרים אות יא) כי אלו שלשה שבתות בין המצרים הם כנגד שלשה רגלים פסח שבועות וסוכות עכתוד"ק. שהרי עיקר ענין העלייה לרגל לבית המקדש במועדות, היה לזכות לגילוי שכינה, וזה הענין שחסר עתה בזמן הגלות.

וימים אלו שאנו מצפים לישועה, מסוגלים מאד מצד עצמם לגילוי שכינה, אלא כוהם מוסתר לעת עתה, כמ"ש באוהב ישראל (פרשת פינחס) שחורבן הבית הי' ביום ט' באב. וזה מרמז לנו תוכן הפנימי שלו, ששם החודש 'אב' בא לרמז שהוא יהיה לעתיד לבוא 'אב וראש לכל המועדות

ליל שבת קודש

פרשת דברים תשפ"א לפ"ק

וידועים דברי היהודי הק' שאין לך ספר מוסר יותר טוב מספר דברים, ועל ידי זה נזהרים לשמור ולעשות את כל התורה.

ואפשר לומר ששמו ספר משנה תורה, רומז לענין המוסר, שכן ידועים דברי המסילת ישרים בהקדמתו, שלא חיבר את ספרו לומר דברי חידושים, אלא להזכיר את הידוע לכל אחד ואחד, אשר כפי רוב פרסומם מצוי בהם ההעלם והשכחה. על כן התועלת היוצא הספר היא דוקא מן החזרה עליו, ע"כ. וכן הוא ספר דברים שהם דברי מוסר, שחוזר על כל המצוות שנאמרו כבר

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל, בעבר הירדן במדבר בערבה וגו'. וברש"י שהן דברי תוכחות וכו'.

סיום התורה הוא בסוף ספר במדבר, ומדברים ואילך מתחיל משנה תורה, שהוא חזרה על התורה, ובשפת אמת (תרנ"ט) שהד' ספרים הם בבחינת תפילין של ראש, שיש בהם ד' בתים, ומשנה תורה הוא בחי' תפילין של יד, שכל הד' פרשיות בבית א', וזהו ענין משנה תורה שיש בה כל הנאמר בד' ספרים הקודמים בספר אחד.

ספר דברים אכן מלא בדברי התעוררות,

והנה שבת ענינו זיכרון, זיכרון למעשה בראשית, וצריך להיות לפניו לזכרון תמיד, תפקיד האדם עלי אדמות, שלא ישכח את ה' אלוקיו, ובכח קדושת השבת שבת, יומא דנשמתא, נזכר בתכלית שמים וארץ, לדבקה בו ולאהבה אותו.

בהרבה מזמירות של שבת, אנו מבקשים על בית המקדש, ועל גילוי שכינה שהיה שם. והנה בכל אחד יש חלק משיח שצריך לגלותו, כדאי במאור עינים (פרשת פנחס) מאמר הבעש"ט שצריך כל אחד מישראל לתקן ולהכין חלק קומת משיח השייך לנשמתו.

סיפר הרה"ק מרוזין זי"ע שבימיו של הרה"ק רבי מנחם מענדל מוויטעבסק כשהיה דר בארץ ישראל, עלה איש פתי

בעבר, ולא בא לחדש אלא להזכיר ולזרוז.

וזהו הענין של תפילין של יד הקודמת לתפילין של ראש, שכן תפילין של יד רומז לספר דברים, להורות שבכח המוסר שבמשנה תורה, נקבעים המצוות בלבבו כראוי. ועל כן מקדימין תפילין של יד כמו שכתוב וקשרתם וגו', ועל ידי זה והיו לטוטפות וגו', מתדבקין בכל ארבעת חלקי התורה.

ענין המוסר הוא להתעורר לזכור את ה', וראה בהקדמה לסמ"ג, שבעת עמדו באמצע כתיבת מנין הלאוין, בא אליו מראה החלום לאמור, 'הנה שכחת את העיקר, השמר לך פן תשכח את ה' אלהיך' ע"כ, ואתבונן אליו בבקר והנה יסוד גדול הוא ביראת השם עכ"ל. כלומר, שבזה צריך ליזהר מאד, שלא לשכוח את ה'.

כל בשר יחדו כי פי ה' דיבר. דהיינו שבזמן הגאולה, יסיר ההסתר שמפריע לנו לראות את האמת של העולם, ויתגלה דבר ה' בכל דבר, כדאי' ביושר דברי אמת (אות יב) בבארו ענין הדבקות, שמי שחשקה נפשו תמיד אל השם יתברך, רואה בכל היצירה את היוצר, וכל מה שרואה בעולם רואה את השם יתברך שמחיה את הדבר הזה, כמו שאמר הכתוב (נחמיה ט ו) ואתה מחיה את כולם, מה שאין כן מי שאינו חושק להשם יתברך במחשבתו, אינו רואה כי אם הגשמי, אף על פי שמאמין בה', ואם ישאלוהו יאמר שהשם יתברך מחיה את הכל, אף על פי כן, אין הוא מחובר בליבו לדבריו. כי באמת אין מצוייר לפניו כן, כי תמיד מצוייר לפניו העולם כיצירה בפני עצמו.

משל למה הדבר דומה, מי שרואה בגד או חפץ של צדיק, מי שקשור אליו עד

וחסר דעה להר הזיתים ותקע בשופר, ונתפשטה השמועה שזהו קול שופרו של משיח המבשר הגאולה. נכנס אחד לבית הרבי, כשהוא נרעש כולו וסיפר את השמועה, פתח הרה"ק רבי מענדל זי"ע את החלון, והריח באפו את האוויר שבחוץ, ואמר כי עדיין אין נרגש ריחו של משיח. (ע' דברי אלימלך להרה"ק מגראדזיסק, פר' קורח).

חסידים מסבירים, לשם מה הי' עליו לגשת ולפתוח את החלון, וכי לא היה יכול לדעת כן בתוך חדרו, אלא כך פירשו הענין, שבתוך חדרו כבר האיר בחי' משיח, ולכן הי' בה תמיד ריח של משיח, ולפיכך הוזקק להוציא ראשו החוצה, להריח את האוויר שבחוץ.

ונראה לבאר ענין ריח הגאולה, כמו שאנו אומרים בהפטרה לשבת נחמו את הפסוק (ישעי' מ') ונגלה כבוד ה', וראו

מג, איזהו חכם הרואה את הנולד, פי' שרואה כל דבר איך נולד ונתהווה מאין ליש בדבר ה'.

וזה הכוונה בסיפור הנ"ל שבתוך חדרו של הרה"ק ר"מ היה כבר ריח של משיח, שבתוך עולמו הפנימי, היה כבר הכל באופן של גאולה.

וצריך שיהא לכל אחד לפחות מעט שייכות לדרגא זה, ובפרט בשבת קודש יש לראות יותר את הבורא, וצריך כל אחד להתבונן בבחינת שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה, ולחשוב על היוצר, ואז יתחבר במחשבתו היצירה והיוצר.

מאד, מיד נזכר בו ורואה אותו בעיני רוחו, וכמעט שאין רואה את הבגד, אך מי שאין מכירו, אינו רואה כאן אלא חפץ פשוט, נמצא שני אנשים מסתכלים בדבר אחד, וכל אחד רואה ענין אחר, הוא רואה את רבו, והוא רואה חפץ בעלמא. כן הדבר מי שאינו מחשב בהשם יתברך תמיד, אינו רואה כי אם את גשמיות העולם.

וכפי שמסופר על הבעל התניא שבזקנותו שאל על קורת הגג מהו, ואמרו לו שזהו קורה, ואמר אני איני רואה עוד את הקורה, כי אני רואה רק את האלוקות שבה. (הערה: ע' תניא פרק

קידושא רבא

פרשת דברים תשפ"ב לפ"ק

ובספה"ק נועם אלימלך כתב, שבתחילת הפרשה ישנם דיבורי מוסר, כי הצדיק צריך להדריך את ישראל בעבודת ה', וללמדם לחזור בתשובה תמיד, ודי זהב, וכן צריך הצדיק להמשיך השפעת פרנסה ולהטיב לבני ישראל.

דרכו של הרה"ק ר' מאיר פרעמישלאן היה של הסתפקות במועט, וכך ביאר את דברי הגמרא, כל העולם ניזון בשביל חנינא בני, ולמה ניזונים כולם בזכותו, מכיון ש'חנינא בני די לו בקב חרובין מערב שבת לערב שבת', שהצדיק המשפיע לדורו צריך להתנהג בדרך של הסתפקות.

היהודי הקדוש אמר שהמובחר שבספרי מוסר הוא ספר דברים שבו משה רבינו מזהיר לשמור את מצוות ה', אי' בספה"ק מאור ושמש (ד"ה או) שישנם שני תנאים להאומר מוסר, האחד, שלא לבייש שום איש מהשומעים, ולכן מצינו במשה רבינו כשהוכיח את בני ישראל סיפר לפניהם אודות החטאים של אבותיהם, וגם זה לא אמר אלא ברמז, במדבר בערבה וגו'. והשנית, שימליץ טוב על החוטא כמו שאמר, ודי זהב, שהמליץ טוב עבור ישראל, שכל מה שחטאו הוא בשביל רוב הזהב שהשפעת להם, וכן איפכא שלפעמים מחמת דחקות עשה שלא כהוגן.

תשובה ופרנסה, ואכן ידוע שעל ידי התשובה בא עשירות, ובספרו 'הק' זאת זכרון' מביא, שאל יחוש הצדיק אם מפסיד מתורתו עבור זה שמפקיר עצמו למען בני ישראל, כי את מספר ימיך אמלא, והמקום ימלא חסרונו.

יה"ר שנזכה לתשובה, ולהשפעות טובות בגשמיות ורוחניות, זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן.

אך הרה"ק מלובלין זי"ע פירש באופן אחר, שאדרבא הצדיק המשפיע לדורו צריך להתנהג בהרחבה, וזה מה שהבת קול התרעם בתמיהה על רבי חנינא בן דוסא, כיון שזכה למעלה כזאת, שכל העולם ניזון בזכותו, אם כן למה די לו בקב חרובין, הלוא ראוי שיבקש מה' שיהא לו שפע רב, ובזה ימשיך שפע לכל העולם.

וזה היה דרכו של בעל ההילולא הרבי מלובלין, להשפיע לבני ישראל הרהורי

סעודה שלישית

פרשת מטות מסעי תשפ"ג לפ"ק

עיה"ק ירושלים תובב"א

הכתובים מורים לנו את כללות ענין עשיית הנדרים, כמו שנאמר איש כי ידור וכו', ואגב אורחא נזכר מצות התרת נדרים, ואם כן אמאי הדגישו כאן בריש הפרשה את ראשי המטות שעוסקים בהתרת נדרים. ונראה לומר, שהזכיר את ראשי המטות, כיון שאכן עיקר כתיבת הפרשה היא מחמת דיני 'התרת נדרים', על פי הידוע מספה"ק דהתרת נדרים, מורה על שורש מצוות התשובה, שיש בה חרטה ועקירת הנדר למפרע.

אמנם יש לבאר אמאי נזכר כאן ענין התשובה, ונראה לפרש בדרך רמז, שסוף ספר במדבר הוא חתימת התורה, ומכאן

וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל לאמר, זה הדבר אשר צוה ה' איש כי ידור נדר לה' או השבע שבועה לאסור אסר על נפשו לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה. וברש"י מובא, שבמצוה זו הזכיר את ראשי המטות, להורות שחלק כבוד לנשיאים ללמדם תחלה, ורק אחר כך לימד לכל בני ישראל, ואף שגם בשאר המצוות היה הסדר ללמד הנשיאים תחילה, מכל מקום השמיע דבר זה בפרשת נדרים, כדי ללמדינו דין נוסף, שהפרת נדרים ביחיד מומחה וכו'.

וכבר הוקשו המפרשים הלוא פרשה זו אינו ענין להתרת נדרים דוקא, אלא

קריאת שמע, בהשגה תיבות שמע ישראל, ופרשה ראשונה ואהבת עד ובשעריך, שיש בה מ"ב תיבות. והמה בחי' שש ערי מקלט, ועליהם תתנו מ"ב עיר, וזהו וגו'. ועל ידי שיקבל עליו עול מלכות שמים, ינצל מן יצרו.

ואם עדיין יצרו אינו נכנע, יש את העצה של יזכיר לו יום המיתה, ולכן מתחיל ספר דברים, אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן וגו', וברש"י (שם פסוק ג'), שלא הוכיחן אלא סמוך למיתה וכו', ואפשר בא משה לרמוז לישראל ולהזכירם 'אז מ'בלייבט נישט דא אויף אייביג', ועל כן זירזם שוב במשנה תורה להתחזק בקיום התורה והמצוה, ושלא ישכחו את הברית אשר כרת ה' עמם.

ובפרט בשבת קודש שהוא זמן תשובה, שבת אותיות תש"ב, וידועים דברי הט"ז ריש הלכות שבת (סימן רמב) אהא דאמרו חז"ל כל המשמר שבת כהלכתו אפי'

ואילך היא משנה תורה, שבו משה רבינו חוזר על דברי התורה, ועל כן אחר שגמר מצוות ה', מלמדינו הכתוב את דרכי התשובה, כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא (קהלת ז, כ), והנה אמרו בגמרא (ברכות ה, א) רגזו ואל תחטאו וגו', נצחו מוטב, ואם לאו יעסוק בתורה וכו', ואם לאו יקרא קריאת שמע, ואם לאו יזכור לו יום המיתה וכו' עיי"ש.

והנה העצה הראשונה הוא לימוד התורה, שבזה ימצא האדם מנוח מיצרו הרע, ועל כן הבא לסיום התורה, ועדיין לא מצא תקנה לנפשו, ורואה שעדיין יצרו מתגבר עליו, יקח עצה אחרת, שיקרא קריאת שמע, וזהו שמצינו בהמשך בפרשת מסעי דיני 'מכה נפש בשגגה', הרומז למי ששגג והשחית את נפשו בחטאים ועונות, שיברח אל ערי המקלט, כמו שנאמר 'הערים אשר תתנו ללויים, את שש ערי המקלט, ועליהם תתנו ארבעים ושנים עיר' וידוע דברי הרה"ק מאפטא זי"ע, היינו שיקרא

ומיתות בית דין שתשובה תולה ומיתה ממרקת, גם לזה מהני תשובה רגילה, ונמחל לו.

יעזור השי"ת שנזכה בכח קדושת השבת לשוב אל ה', וימהר גאולתינו ופדות נפשינו במהרה ברחמים אמן.

עובר עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו, ומקשה ממה נפשך, אי לא עשה תשובה, שבת מאי מהני, ואי עשה תשובה למה צריך את זכות השבת, ומתרץ הט"ז להלכה, דמיירי בעשה תשובה רגילה, ואם יש לו גם זכות שמירת שבת כהלכתו, אזי אפילו אם עבר על כריתות

אחר הברלה

פרשת מטות מסעי תשפ"א לפ"ק

השבוע ה' מנחם אב הוא היארצייט של האר"י הקדוש, כולנו סמוכים על שולחנו שערך בתורת הקבלה שכן החסידות הוא המשך לתורתו.

בספר חרדים מובא שגילה האריז"ל, שכל מה שהשיג ונפתחו לו שערי החכמה ורוח הקודש, היה בשכר שהיה שמח בעשיית כל מצוה שמחה גדולה, וענין השמחה שיחשוב בשכלו כאלו בעשותו אותה המצוה ירויח אלף אלפים דינרי זהב ועל ידי זה ששמח זוכה להגיע לדרגות גבוהות.

השבוע היארצייט של הרב החסיד רבי יצחק קראקעווער זצ"ל (שמו ר' יצחק מיללער, נולד בצאנז בשנת תרס"ז), כבר בצעירותו היה עובד השם במסירות, ובמשך שעות רבות עמד בתפילה, ושפך לבו לפני בוראו, וכן היה מופרש מהבלי עולם הזה, לימים יצא לחפש לעצמו רבי, ועבר ממקום למקום עד שהגיע לדו"ז הרה"ק רבי שמעון שלום זי"ע באטוואצק, ואמר שהרגיש שם הארה גדולה, ומזה הבין שזהו מקומו.

כ"ק אזמו"ר זצללה"ה שגם התגורר באותו עת באטוואצק, מאז הכיר את ר' יצחק נקשרה ידידות חזקה ביניהם, והיה מפליג בשבחו והחזיקו לצדיק נשגב אשר כל דרכיו קודש, פעם אף התבטא עליו שהוא גדול כמו צדיק פלוני, אלא כל ההבדל ביניהם שהוא אינו מפורסם.

בעת התרגש המלחמה העולמית, ברח ביחד עם הקבוצה של רבו הרה"ק רש"ש לשאנחיי, שם התגורר ר' יצחק בדירה ביחד עם כבוד אזמו"ר זצללה"ה, וכן היה שם בחדר האדמו"ר מלובלין ועוד. מספרים שהיה להם זהירות גדולה בענין כל תשחית, והיה שם בדירה ארון שהניחו בו כל דבר שהיה בו חשש בל-תשחית.

כן מסופר על הזהירות באיסור אכילת שרצים, כי בשאנחיי היה הלחם נגוע בתולעים, והרה"ק ר' שמעון שלום הורה לרבים לאכול מן הלחם מפני פיקוח נפש אך כ"ק אזמו"ר זצללה"ה ור' יצחק לא יכלו לפעול בנפשם להקל בזה, ובדקו את הלחם יפה יפה וחתכו מכל צד ופינה לצאת מכל חשש ונדנוד איסור וכמעט שלא נשאר בו כלום. וכדי לסבר את האוזן עד היכן הדברים מגיעים, נבין מכך אשר אזמו"ר זצללה"ה סבל למשך כל ימי חייו במעיו מתקופת רעבון זו, ולימים התבטא בצער, על אשר לא שמע בקול דודו הק'.

עוד זאת מסופר אודות ימי המלחמה, אשר שנה אחת לא היה בשאנחיי לפסח כי אם מצות-מכונה שנשלח מחברת מאנישעוויץ מארה"ב, ור' יצחק הרי הגיע מצאנז, מקומו של הרה"ק הדברי חיים שהיה מראשי המחמירים בענין מאשין מצות, על כן שאלו אותו איך ינהוג בזה למעשה,

מיד אמר 'ס'דא א רבי', ואכן תיכף אחר שאכל הרה"ק רש"ש כזית, אכל גם ר' יצחק ללא היסוס. כך היה גודל התבטלותו.

על אף היותו תלמיד חכם מופלג, היה תמיד מסתיר ידיעותיו, כמי שאינו יודע דבר, פעם בעת אשר ישב הרה"ק רש"ש במקהלות חסידים והתעורר שאלה בענין הלכה, ושאל מאת הציבור, אם יש מי שיודע התשובה, ואף אחד לא ידע, ובהכירו את ר' יצחק שהיה שם, קרא שוב, אם יש מי שיודע שיאמר, ואז נענה ר' יצחק, שהדברים מבוארים בדברי הפרי מגדים במקום פלוני, ותיכף עזב את ביהמ"ד...

לאחר פטירת רבו בתשי"ד עלה לארץ הקודש, והתגורר בבית דיסקין, התלמידים שהיו שם התייחסו אליו ביראת הכבוד, וראו בו דמות של איש קדוש מיוחדת במינה. כיון שלא רצה להנות מן הבריות חנם, היה עובד מספר שעות ביום במוסדות דיסקין, בסידור מעטפות של המוסד, וזה היה תמורת דמי פרנסתו.

כל ימיו הסתיר עצמו מעיני הבריות, והיה מסתגר בד' אמותיו, והיה קשה להיכנס אליו, כי לא רצה שיתחקו אחר דרכיו, מפני כבוד אבותיי קיבל אותי בסבר פנים יפות, והיה משוחח קצת, דכירנא שפעם אחת שיבח לפני את הספר 'מגד ארץ' תמצית של הלכות מ'פרי מגדים', שנכתב ע"י אחד מנכדי הרה"ק מצאנז' ע.

שמירת עיניו היה להפליא, ולא הביט חוץ לד' אמותיו, היו יכולים לראות את גודל יראתו בעת הליכתו לבית המדרש, היה מתפלל ומתחטא לפני קונו בחדר מיוחד ליד ביהמ"ד, לציבור היה ידוע שאינו רוצה שיקראו

אותו לעלות לתורה, מספרים שפעם כיבדו אותו בעליה לתורה, ובעת הברכה היו פניו כלפידים וגידיו בלטו מרוב מאמץ.

פעמים לפני שהיה אומר ברכת הנהנין, היה מקבל על עצמו מסירות נפש, ושמעו אותו אומר: 'געהארגעט ווערען פאר ה' יתברך', ואח"כ מברך בסילודין. וכן לפני כל אכילה או שתיה, היה נוהג ליתן צדקה ואמר: 'הריני רוצה לקיים מצות נתון תתן להציל נפשי רוחי ונשמתו מן החיצונים ולתקן כל אשר עוויתי' - והיה שומעים כמה פעמים איך שזועק, 'אוי אוי, ולשוב בתשובה שלמה במהרה ולרפואה שלמה ברוחניות ובגשמיות'.

בהתקרב ימי הסוכות היה מוסיף לבקש, 'ושיהיה לי ד' מינים כשרים לסוכות', ולפני הפסח היה מוסיף, 'ושלא אכשל במשהו חמץ בפסח'.

מתוך חדרו תמיד בקע קול של טייפ עם שיעורים במשניות, נקרא לישיבה של מעלה ביום ז' אב תש"ס ומנו"כ בהר המנוחות בעיה"ק ירושלים [הר תמיר]. וביקש שילמדו לעילוי נשמתו משניות עם רע"ב, ר' יצחק בן ר' אברהם חיים הלוי.

זכותו יגן עלינו ועכ"א, א גוטע וואך א פרייליכער וואך.

אחר הבדלה

פרשת מסעי תשפ"ב לפ"ק

בשבת הבא עלינו לטובה יומא דהילולא של הרה"ק הרבי מלובלין זי"ע, היה ידוע בכוחו הגדול ברוח הקודש, עד שהרה"ק רי"א מזידיטשוב אמר שהעינים של הלובלינער, לא היה אפילו להרבי ר' אלימלך זי"ע.

מסופר כי פעם הגיע הרה"ק מבארדיטשוב אל הרבי מלובלין, ובתוך דבריו שאלו אמאי אתם מדברים בגלוי ברוח הקודש, וממי למדת להתנהג כן, נענה לו הרבי מלובלין, אם יצווה עלי להפסיק בדרך זו, לא אמשיך יותר בכך, מיד אמר לו הבארדיטשבער רב, אתם יכולים להמשיך בכך. בנו של הרבי מלובלין ר' יוסל טורטשינער אחר ששמע שיחה זו שאל את אביו, הרי זמן רב שאתה נוהג בדרך זו, ואיך הסכמת להתחייב לקבל את הוראתו, ומה היית עושה אם היה מצוה עליך להפסיק לומר דברים ברוח הקודש, השיבו אביו, ידעתי ברוח הקודש שיסכים עמדי להמשיך בדרכי גם מכאן ולהבא...

האב"ד בלובלין היה הגאון ר' עזריאל הורוויץ הנקרא "די אייזערנע קאפ", שהיה מגדולי מתנגדי החסידות, וכן התנגד לדרכו של הרבי מלובלין, פעם אחת שאלו מדוע הוא מתנהג ברביסטעווע וממשיך עדה, אמר לו

הרבי, ומה אעשה שבאים אלי, אמר לו תכריז בביהמ"ד, שלא יבואו אליך, כי איננו רבי ולא צדיק, אמר לו הרבי כן אעשה כאשר דיברת, ואכן הלך והכריז בבית מדרשו כדברים האלו. מובן מאליו שלא פעל מאומה, והחסידים המשיכו לבוא כמאז.

כאשר ה'איזערנע קאפ' פגע בו שוב ושאלו אמאי ממשיך עדה, אמר לו הרבי הלוא כבר עשיתי כדבריך, אבל לא הועיל מאומה. אמר לו האב"ד זהו דרכם של החסידים, כאשר הרבי שלהם משפיל עצמו, הם מאמינים בו יותר, על כן עצתי שתכריז ברבים שאתה צדיק וקדוש עליון, ואז יעזבו החסידים, אמר לו הרבי, **אמת הוא שאינני רבי, אבל גם שקרן אינני, ואיך אוכל להכריז דבר של שקר.**

בעת בוא היהודי הקדוש לרבי בלובלין, היה תמיד נכנס אל הגאב"ד דלובלין להשתעשע עימו בדברי תורה, והיה תמיה גדולה בעיני הגאב"ד איך גאון כזה נכנע ונוסע לרבי כזה, ותמיד היה מקשה עליו בענין זה.

פעם אחת בבואו, שאלו הגאב"ד בוא ונראה מה תאמר לי על דבר זה. שמעתי שאמר הרבי תורה כזה, ואקח את אביכם, אביכם מלשון רצון (כמו לא אבה יבמי), ואקח את רצונכם, 'מעבר' מן העבירות, 'הנהר', צו באלייכטען, להאיר, ע"כ, האם תוכל לומר לי איזה הסבר בזה.

השיבו היהודי הקדוש, פירוש הדברים הוא כך, העושה תשובה מאהבה ודונות נעשות לו כזכיות (יומא פו), אך לענין מחשבה רעה, כידוע שאצל ישראל אין הקב"ה מצרפה למעשה (קידושין מ), ואם כן לפי זה אם ישראל חשב ח"ו לעשות עבירה, ועשה תשובה מאהבה אם אמרינן דאין הקב"ה

מצרף המחשבה למעשה, אם כן אין נעשין לו כזכיות, וע"ז פירש הרבי, ואקח את אביכם, הרצון והמחשבה שלכם 'מעבר' מן העבירות שלכם, 'הנהר' להאירם, היינו אפילו המחשבות שלא נחשבו לענין עבירה, אך אם עושים תשובה מאהבה, אף מהם אעשה מהם זכיות.

דרכו של הרבי מלובלין היה לברך את בני ישראל בעשירות והרחבה, והמגיד מקוזניץ היה דרכו בבחינת יאה עניותא לישראל, פעם הגיע המגיד מקוזניץ לבקר אצל הרבי מלובלין זי"ע, וכשיצא משם המגיד מקאזניץ הלך ללותו הרה"ק ר' מרדכי דוד מדאמבראווא, כשחזר שאלו הרבי מלובלין, מה אמר המגיד מקוזניץ בשעה שיצא מכאן, ואמר ר' מרדכי דוד שהמגיד שאל, שבפסוק לך ה' הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד, מרומז כל השבעה ספירות, ושאל הרי לכאורה יש רק חמשה ולא שבעה (גדולה הוא חסד, וכן הוא עד מידת הוד), והיכן הם שתי הספירות הנוספות, והנה לפי האמת 'כי כל' בשמים ובארץ, הוא יסוד. ו'לך ה' הממלכה' היינו מלכות. אך המגיד מקאזניץ פירש כך: זעהט אויס אז 'העושר והכבוד' זענען אויך צוויי ספירות... (כנראה שגם 'העושר והכבוד' הם ספירות) כאשר שמע הרבי מלובלין דבר זה היה שמח ביותר, כי דיבור זה מורה שהמגיד מקוזניץ סבר וקיבל את הדרך להשפיע שפע רב לבני ישראל.

ונביא מתורתו, הנה מצינו שהעשר ספירות מחולקין למוחין ומידות, שהם שכל ורגש. חב"ד, הם חלקי השכל, כגון בעניני מצוה, שחושב ומתבונן לקיים המצוה, ואח"כ באים שאר הספירות, שהם מידות אהבה ויראה וכו', ואז מרגיש שייכות למצוה, ואח"כ בא מידת המלכות, שזה

מורה על קיום מעשה המצוה בפועל. כי מדת מלכות הוא כי הוא צוה ויעמוד, לקיים תיכף ומיד ללא מחשבה נוספת.

אך ידוע שזה לעומת זה עשה האלקים, וכשם שיש מידות דקדושה יש גם כן מידות דקליפה. וגם בקליפה יש את המחשבה של העבירה, ואת הרגש, עד שמגיע למדת מלכות, שבו כבר מצווה היצר לעשות איסור בפועל ח"ו ללא שיהוי כלל, אלא כמקיים גזירת מלך זקן וכסיל.

ולכן אף אם פיתה היצר את האדם, וכבש את שכלו ואת הרגש, ובכל זאת דוחה את העבירה אף אם רק לשעה קלה, כבר שיבר מידת מלכות דקליפה, כי ענין מלכות הוא, לקיים מיד ולא להתעכב אף רגע, כי דבר מלכות שלטון, ולכן כאשר האדם עושה מריבה עם היצר אפילו רק קצת, הגם שאינו כובשו, אף על פי כן כבר שיבר כח המלכות, ומתקן בזה קצת מלכות שבקדושה.

יה"ר שיושפע שפע של תשובה ופרנסה ויהא א"ך טוב לישראל. זכותם יגן עלינו ועל כל ישראל, א גוטע וואך א פרייליכע וואך.

בית המדרש החסידי אמשינאוון
בנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א

4408 15th Ave Brooklyn NY 11219

זמנים לצום העשירי

מעריב ליל ת"ב בשעה 9:30

אחר תפילת מעריב שיעור מפי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בפרק הניזקין

שחרית בשעה 10:00

מנחה בשעה 7:45 (להביא טו"ת)

מעריב בשעה 9:16

סיום הצום בשעה 9:28

קידוש לבנה ברב עם בשעה 11:00

ואחר כך לחיים טיש לרגל יומא דהילולא

דזרה"ק הרבי מלובלין זי"ע

הרוצה לנדב הוצאות אויספאסטן

נא לפנות אל הר"ר נחום ערליך הי"ו 929-515-0129

ויהי רצון שייהפך לששון ולשמחה